DPR Füzetek VIII.

A Széchenyi István Egyetem 2012-es pályakövetési vizsgálata

a 2007-ben, 2009-ben és 2011-ben abszolutóriumot és diplomát szerzettek körében

Szerkesztő: Tamándl László

Széchenyi István Egyetem

Győr, 2012.

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv Társadalmi Megújulás Operatív Programjának 4.1.1. konstrukciója keretében a Széchenyi István Egyetem által elnyert TAMOP-4.1.1-08/1-2009-0006 azonosítójú és **„SZErvice21" - 21. századi felsőoktatási intézménnyé válás hallgatói –öregdiák kultúra és vezetői menedzsment szolgáltatás fejlesztéssel a Széchenyi István Egyetemen** című pályázati támogatásból valósult meg.

Kiadja az
Universitas-Győr Nonprofit Kft.

A felmérést a Széchenyi István Egyetem Karrier és Öregdiák Irodája végezte.

Szerkesztő: Tamándl László

Szerzők:

Cserpes Imre

Filep Bálint

Kovács Zsolt

Malancsin Viktória

Megyesi Pál

Páthy Ádám

Tamándl László

Tömböly Teodóra

A tartalmi szerkesztésben közreműködött az

Universitas – Győr Nonprofit Kft. részéről Szőke Imréné.

Bevezetés 4
Módszertan 5
Értékelés 8
Általános adatok, reprezentativitás 8
Szocio-demográfiai adatok 10
Elhelyezkedés 11
Foglalkoztatási státusz 15
Az egyetemi képzés értékelése 22
Továbbképzés 28
Összefoglalás 31

BEVEZETÉS

A Széchenyi István Egyetemen kiépített Diplomás Pályakövetési Rendszernek köszönhetően az intézménynek évről évre lehetősége nyílik arra, hogy egykori hallgatóitól visszajelzést kapjon a képzés minőségének megítélésére vonatkozólag. Az idei évben a 2007-ben, 2009-ben és 2011-ben diplomát vagy abszolutóriumot szerzett hallgatók lekérdezésére került sor.

A kutatás által az intézmény első kézből kaphat információkat arra vonatkozólag, mennyi időn belül sikerült elhelyezkednie egykori hallgatóinak, milyen kereseti feltételek mellett, s milyen munkaadónál. A pályaelhagyók aránya szintén fontos kérdés, a kérdőívben feltett kérdések megválaszolásának köszönhetően az is kiderül, hány százalékban helyezkedtek el szakmájukban, s mennyien döntöttek úgy, hogy tanulmányaik befejeztével inkább másik szakterületen próbálnak szerencsét. A felmérésben részt vett hallgatókat korábban, államvizsgájukat megelőzően szintén megkérdeztük egy másik kérdőív kitöltésén keresztül, amiben elhelyezkedésükkel kapcsolatos elvárásaikra, munkaerő-piaci, jövőbeli terveikre fókuszáltak a kérdések. Így, a két vizsgálat eredményeit egymás mellé téve lehetőség nyílik most arra, hogy az akkori elképzeléseket összehasonlítsuk a megvalósult tényekkel.

A pályakövetési vizsgálat során megválaszolásra kerülő kérdések segítségével az egyetem láthatja, milyen a megítélése az ebben az intézményben megszerzett tudásnak, mennyire felel meg az a munkaerő-piaci elvárásoknak, s ennek megfelelően milyen arányban tudják hasznosítani a diplomás emberek itt megszerzett ismereteiket. Ez a visszacsatolás kiváltképp fontos a felső vezetés számára, hiszen az ily módon kapott információk nagy segítséget jelenthetnek az egyetem, a képzés jövőbeli elképzeléseinek alakításában.

Évről évre fontos, hogy a kutatás reprezentativitásának biztosítása érdekében megfelelő számú öregdiákot érjen el az intézmény minden lekérdezett évfolyam tekintetében. Ehhez szükséges, hogy az egyetem élő és aktív kapcsolatot ápoljon egykori hallgatóival, folyamatosan tájékoztassa őket a fejlesztésekről, változásokról, újonnan induló képzésekről. Ennek eredményeképpen könnyebben elérhetőek az itt végzett hallgatók és jobban bevonhatóak az aktuális kérdőív kitöltésébe.

Nem csupán a felsőoktatási intézmény jövőbeli stratégiájának meghatározása szempontjából fontos a diplomás pályakövetési rendszer működtetése, hanem a középiskolások számára is kiváló információforrást jelenthet továbbtanulásuk helyszínének kiválasztásához. De nem csak a megválaszolt kérdések jelenthetnek segítséget a továbbtanulás előtt álló hallgatóknak a felsőoktatási intézmény és képzés kiválasztását érintő döntésük meghozatalában, hanem az is fontos szempont lehet, hogy látják, milyen erős és aktív kapcsolatot ápol az adott intézmény a munkaerőpiaccal. A Széchenyi István Egyetem a Practing Irodán, valamint a Karrier és Öregdiák Irodán keresztül biztosítja a vállalati kapcsolattartást, szoros kapcsolatot ápol a régió dinamikusan fejlődő iparával, ezáltal hozzájárulva végzettjeinek sikeres elhelyezkedéséhez.

A fent leírtak fényében kerül évről évre összeállításra a Diplomás Pályakövetési Rendszer keretében a tanulmány, mely értékes információkkal szolgál az egyetem munkavállalói, oktatói, leendő, jelenlegi és egykori hallgatói számára egyaránt.

MÓDSZERTAN

Az intézmény a hallgatói motivációs vizsgálatokat on-line standard kérdőíves adatfelvétellel kívánta és kívánja a jövőben is megvalósítani, a célnak megfelelő, a kérdőívek menedzsmentje mellett előzetes adatfeldolgozást is végző szoftver igénybevételével. Tekintettel arra, hogy az on-line kérdőíves adatfelvételeknél szakmailag nem javasolt túl részletes, hosszú kérdőívek használata, különösen fontos, hogy az intézményi kérdésblokk úgy kerüljön kialakításra, a kérdések pedig kiválasztásra, hogy azok a válaszadók számára ne jelentsenek túl nagy terhet.

A vizsgálat az Egyetem minden hallgatójára kiterjed, beleértve a felsőfokú szakképzésben résztvevőket is. A vizsgálat koordinációja részben automatizált volt (a folyamat megkezdése után a lekérdezőprogram automatikusan figyelmeztető e-mailt küldött azoknak, akik megadott időpontokig nem töltötték ki a kérdőívet), részben személyes közreműködést igényelt (a lekérdezés paramétereinek kialakítása, a folyamat elindítása, felügyelete, telefonos közreműködés a megfelelő válaszadási arány elérése érdekében).

A vizsgálatok központi koordinációban, de a három kar és két intézet szoros együttműködésében valósul meg. Tekintettel arra, hogy a karok ill. intézetek – bár számottevő létszámkülönbséggel rendelkeznek – a megvalósítandó minta szempontjából nagyságrendileg azonos kategóriába esnek, mindegyik esetében hasonló elvárt értékekkel számolhatunk. A válaszadási arány esetében 15% a célérték, ami a hallgatói létszám tekintetében reálisan elvárható volt, s a lekérdezési fázis körültekintő kialakításával, megszervezésével, felügyeletével minden körülmény között biztosítani kellett.

A Széchenyi István Egyetem jelenlegi hallgatóinak körében lefolytatandó kérdőíves adatfelvételek célja egy olyan, folyamatosan bővülő, a hallgatói életpályák megfigyelésére és időbeli változások, elmozdulások követésére alkalmas adatbázis kialakítása, amely integrált, dinamikus vizsgálatok elvégzésére nyújt lehetőséget, a több elemből álló struktúra időbeli kifutásával pedig panelvizsgálatként funkcionálhat bizonyos alminták esetében. A kutatási struktúra három főiránnyal rendelkezik, a megfelelő adatfelvételi lépésekkel párosítva.

A 2006 óta folyamatban lévő kutatási struktúra a kezdetektől három főiránnyal rendelkezik, melynek adatait a Diplomás Pályakövető Rendszerhez csatlakozva jelenleg két vizsgálatban gyűjtünk össze a megfelelő adatfelvételi lépésekkel párosítva. (1. táblázat)

1. táblázat: A kutatás főirányai

Főirányok		Eszköz
Hallgatói motivációs vizsgálat	1. A hallgatók előzetes várakozásai és elsődleges tapasztalatai az egyetemmel kapcsolatban	Az első éves hallgatók körében lefolytatott kérdőíves vizsgálat
	2. A hallgatók összefoglaló értékelése az egyetemi tanulmányok időszakáról, munkaerőpiaccal kapcsolatos várakozások	A végzős hallgatók körében lefolytatott kérdőíves vizsgálat
Pályakövetési vizsgálat	3. A munkaerő-piaci integráció folyamata, az egyetemi képzés gyakorlati eredményei	A végzett hallgatók körében két alkalommal lefolytatott kérdőíves vizsgálat

A megjelölt főirányokon kívül a kérdőíves vizsgálatok alkalmasak arra, hogy alapvető információkat nyújtsanak az egyetemi hallgatók szocio-demográfiai státuszáról (életkörülmények, földrajzi elhelyezkedés, mobilitás).

A fentiekben bemutatott háromféle kérdőíves vizsgálat mindegyike önkitöltős módszerrel készül. Nem várható el, hogy mindhárom kérdőív esetén a teljes vizsgálni kívánt populáció részt vegyen a felmérésben, de minta sincs meghatározva előzetesen, így ahol szükséges, a reprezentativitás utólagos kvótákkal, illetve súlyozással biztosítható.

A három – illetve az utánkövetéses vizsgálat két lépcsőjével együtt négy – adatfelvétel esetében kiemelten fontos kérdés az összehasonlíthatóság. Az összehasonlíthatóságnak jelen esetben két szintje van, ezt az alábbi *(2.)* táblázat szemlélteti.

2. táblázat: Az összehasonlíthatóság szintjei

Általános	Korlátozott mértékben követni az időbeli tendenciákat és változásokat olyan módon, hogy a kérdőívek egyező blokkjai és elemei összehasonlításra kerülnek, mind az azonos kérdőívek különböző időben történt felvétele, mind pedig a különböző kutatási lépcsők teljes adatbázisának összehasonlítása alapján.
Panelvizsgálat	Időbeli összehasonlítások és életpálya-vizsgálatok elkészítése oly módon, ami lehetővé teszi a rendszerbe bekerült hallgatók azonosíthatóságát. Így a teljes rendszer kifutásával csökkenő elemszámú mintán ugyan, de azonos összetételű válaszadói kör bevonásával végezhetők el az elemzéseket. Ebben az esetben kiemelten fontos az azonosíthatósághoz szükséges minimális mennyiségű személyes adat bizalmas és gondos kezelése.

Az adatfelvétel jellegéből kiindulva figyelmet kellett fordítani egyrészt a kérdőívek terjedelmére, másrészt pedig arra, hogy a kitöltés menete a hallgatók számára egyszerű és egyértelmű legyen. Ennek érdekében egyrészt célszerű volt úgy meghatározni a kérdőívekben szereplő kérdések mennyiségét, hogy a kitöltés 5–10, maximum 15 perc alatt végrehajtható legyen, másrészt pedig a lehető legegyszerűbb kérdéstechnikákat (egyszeres választás, többszörös választás, preferenciaválasztás, egyszerű négy- és ötfokozatú skálák) kellett alkalmazni.

A vizsgálatban szereplő kérdőív úgy került összeállításra, hogy a lehető legszélesebb lehetőséget nyújtsa az összehasonlításokra és longitudinális elemzések elvégzésére. Az alábbiakban nagy vonalakban bemutatjuk a vizsgálatban szereplő kérdőív tematikus vázlatát. (3. táblázat)

3. táblázat: Az általános hallgatói kérdőív felépítése

Blokk	Információk
Azonosítás	Nem, kar, szak, képzési szint, képzési tagozat
Szocio-demográfiai	Lakhely, családi állapot, gyermekszám, munkaerő-piaci státusz
Elhelyezkedés	Elhelyezkedés módja, időtartama, segítség a munkakeresésben, tapasztalatok hasznosítása
Foglalkozási státusz	Szakterület, munkakör, jövedelem, presztízs, foglalkoztató jellemzői
Az egyetemi képzés értékelése	Erősségek, hiányosságok, kapcsolat az egyetemmel
Továbbképzés	Továbbképzés szükségessége, továbbképzés formája, tényleges továbbképzések

ÉRTÉKELÉS

Általános adatok, reprezentativitás

A 2007-ben, 2009-ben vagy 2011-ben diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek közül 751-en töltötték ki a pályakövetés keretében összeállított kérdőívet. A reprezentativitás egyetemi szinten 21,41%, ami a tavalyi évhez képest kisebb csökkenést jelent, akkor 28,21% volt a kitöltési arány. Ennek hátterében álló fontos ok, hogy a 2007-ben végzett hallgatók nagy része nem regisztrált felhasználója a honlapnak, melyen keresztül a lekérdezés megvalósult, így ezen évfolyam esetében nehezebb volt az öregdiákok elérése. *(4. táblázat)*

4. táblázat: A vizsgálat reprezentativitása

Végzés éve	diplomát szerzett hallgatók	kérdőívet kitöltő hallgatók	kitöltési arány
2007	1371	231	16,85%
2009	1153	292	25,33%
2011	984	228	23,17%
Összesen	**3508**	**751**	**21,41%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A kitöltők száma kapcsán - a három évfolyamot és az egyes karokat külön tekintve – elmondható, hogy mindhárom esetben a két legnagyobb kar, a Műszaki Tudományi Kar (továbbiakban: MTK), valamint a Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar (továbbiakban KGYK) egykori hallgatói vettek részt a legnagyobb számban a lekérdezésben. Míg a Petz Lajos Egészségügyi és Szociális Intézet (továbbiakban PLI) és a Varga Tibor Zeneművészeti Intézet (továbbiakban VTI) valamely szakán diplomát szerzettek jóval szerényebb számban képviseltették magukat a felmérés során, ami a két intézet alacsonyabb hallgatói létszámának tudható be. *(5. és 6. és 7. táblázat)*

5. táblázat: A válaszadók száma a 2007-ben végzett évfolyamból

Kar	válaszadók száma
DFK	9
KGYK	62
MTK	146
PLI	12
VTI	2
Összesen	**231**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

6. táblázat: A válaszadók száma a 2009-ben végzett évfolyamból

Kar	válaszadók száma
DFK	19
KGYK	87
MTK	172

PLI	11
VTI	3
Összesen	**292**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

7. táblázat: A válaszadók száma a 2011-ben végzett évfolyamból

Kar	válaszadók száma
DFK	21
KGYK	63
MTK	136
PLI	6
VTI	2
Összesen	**228**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A fent leírtaknak megfelelően a *8. táblázat* jól szemlélteti, hogy a kitöltési arány az MTK-n és KGYK-n diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek körében volt a legmagasabb, a további három kar, illetve intézet esetében 10% alatt maradt a felmérésben részt vettek aránya.

8. táblázat: Válaszadók arányának karok szerinti megoszlása

Kar	válaszadók száma
DFK	6,52%
KGYK	28,23%
MTK	60,45%
PLI	3,86%
VTI	0,93%
Összesen	**100,00%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A nemek megoszlása kapcsán elmondható, hogy az idei évben folytatott pályakövetés során közel azonos arányban képviseltették magukat a férfi és a női kitöltők. Összességében azonban az mondható el, hogy a férfiak kicsivel nagyobb létszámban vettek részt a kutatásban. A kitöltők 52,67%-a volt férfi, 47,33%-a pedig nő. *(9. táblázat)*

9. táblázat: Férfi-nő arány

Végzés éve	Férfi	Nő
2007	41,91%	58,09%
2009	54,44%	45,56%
2011	53,35%	46,65%
Összesen	**52,67%**	**47,33%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Szocio-demográfiai adatok

A felmérés kitért a végzettek családi hátterére és körülményeire is. A válaszadók között nagy számban egyedülállóak voltak, mindhárom évfolyam esetében meghaladta az arányuk a 40%-ot, sőt a 2009-ben és 2011-ben végzettek között 55% körül alakult. Élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban él a válaszadók közel 25%-a, míg a házasok aránya 20% körül alakul. Az elvált jelzőt kisebb számban választották a kitöltők, összességében 2,75%-a a válaszadóknak. *(10. táblázat)*

10. táblázat: A végzettek családi állapota

Végzés éve	egyedülálló	élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban él	elvált	házas
2007	42,29%	25,90%	6,12%	25,69%
2009	54,66%	22,16%	2,16%	21,02%
2011	55,14%	24,44%	2,57%	17,84%
Összesen	**53,71%**	**23,69%**	**2,75%**	**19,85%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A különböző családi állapotok a nők és férfiak esetében közel azonos arányban lettek jelölve. A férfiak között az egyedülállóak, a nők körében pedig az élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban élők voltak nagyobb számban. Az elvált nők száma 1,9%-kal haladta meg az elvárt férfiak számát, s a házas státusz tekintetében szintén a nők voltak nagyobb arányban. *(11. táblázat)*

11. táblázat: A végzettek családi állapota nemek szerint

Nem	egyedülálló	élettársi vagy tartós együttélési kapcsolatban él	elvált	házas
Férfi	58,86%	20,03%	1,85%	19,26%
Nő	47,98%	27,77%	3,75%	20,50%
Összesen	**53,71%**	**23,69%**	**2,75%**	**19,85%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok többségének, 82,02%-ának nincsen még gyermeke, s a gyerekes szülők többsége egy gyereket nevel a mindennapokban. A kettő vagy három csemetét nevelő öregdiákok száma 2% alatt van. *(12. táblázat)*

12. táblázat: Gyermekek száma

Végzés éve	1	2	3	nincs gyermeke
2007	7,61%	6,79%	0,14%	85,46%
2009	10,52%	7,64%	1,60%	80,24%
2011	10,15%	5,34%	1,77%	82,73%
Összesen	**10,05%**	**6,39%**	**1,55%**	**82,02%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok 53,93%-a a Nyugat-dunántúli régióban telepedett le, a régión belül 28,1% Győrben él. A fővárosban a végzettek 11,05%-a él, ez a tavalyi évben végzett pályakövetési felmérésben kapott adatokhoz képest némileg kisebb létszámot jelent. A 2011-es kutatás során elért öregdiákok 14,58%-a nyilatkozott arról, hogy a diploma megszerzését követően a fővárosban telepedett le. A külföldön szerencsét próbálók aránya viszont növekedett, a válaszadók 6,79%-a él Magyarország határain kívül, ami a tavalyi évben kapott 1,1%-hoz képest több mint 5%-os növekedést jelent. *(13. táblázat)*

13. táblázat: Az öregdiákok lakhelye

Végzés éve	Győr	Nyugat-dunántúli régió	Budapest	Magyarország más megyéi	Külföld
2007	35,50%	17,75%	9,96%	32,03%	4,76%
2009	26,71%	27,74%	10,96%	27,05%	7,53%
2011	22,37%	31,58%	12,28%	25,88%	7,89%
Összesen	**28,10%**	**25,83%**	**11,05%**	**28,23%**	**6,79%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Elhelyezkedés

A végzettek elhelyezkedési körülményeire is kitért a kérdőív. Ehhez a témához kapcsolódva választ kapunk arra, mennyi időn belül sikerült munkát találniuk a frissen diplomát szerzett hallgatóknak, ez az elhelyezkedési idő mennyire felel meg a munkaerőpiacra való kilépéskor – tehát az államvizsgát követően – elképzelt munkakeresési idővel, s milyen segítséget kaptak a megfelelő állás megtalálásához. E blokk keretében vizsgáltuk azt is, hogy az öregdiákok 14 éves kori lakhelyéhez képest jelenleg hol élnek, hány százalékban költöztek el fiatalkori lakhelyükről. 14 éves korukban a végzettek 51,53%-a élt a Nyugat-dunántúli régióban, jelenleg ez az arány 53,93%, tehát kis arányú változásról beszélhetünk csupán. Azonban Győr tekintetében már némileg nagyobb változás figyelhető meg, hiszen míg fiatal korukban az öregdiákok 19,57%-a lakott a városban, addig jelenleg ez az arány 28,1%. Így látható, hogy tanulmányaik befejeztével többen is úgy döntöttek (8,53%), hogy Győr városában maradnak továbbra is. A főváros tekintetében ehhez képest nagyobb növekedés tapasztalható, ott 9,72%-kal többen élnek végzett hallgatóink közül, mint 14 éves korukban. A külföldi letelepedést figyelve szintén némi növekedés látható, jelenleg az öregdiákok 6,79%-a él Magyarország határain kívül, szemben a 14 éves kori 4,53%-kal. Hazánk többi megyéjét tekintve viszont jelentősebb csökkenés látható, 14,38%-a a végzett hallgatóknak más megyében próbált szerencsét, mint ahol fiatal korában lakott. *(14. táblázat)*

14. táblázat: Az öregdiákok elhelyezkedésének irányai

Végzés éve	Győr		Nyugat-dunántúli régió		Budapest		Magyarország más megyéi		külföld	
	14 éves kori lakhely	jelenlegi	14 éves kori lakhely	jelenlegi	14 éves kori lakhely	jelenlegi	14 éves kori lakhely	jelenlegi	14 éves kori lakhely	jelenlegi
2007	27,27%	35,50%	25,54%	17,75%	0,87%	9,96%	43,29%	32,03%	3,03%	4,76%
2009	16,10%	26,71%	34,25%	27,74%	1,03%	10,96%	43,49%	27,05%	5,14%	7,53%

2011	16,23%	22,37%	35,53%	31,58%	2,19%	12,28%	40,79%	25,88%	5,26%	7,89%
Összesen	**19,57%**	**28,10%**	**31,96%**	**25,83%**	**1,33%**	**11,05%**	**42,61%**	**28,23%**	**4,53%**	**6,79%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az egyetem részéről különösen jelentős kérdés, hogy az intézményben diplomát szerzett egykori hallgatók mennyi időn belül találtak maguknak munkát. Ez az adat fontos visszacsatolás arra vonatkozólag, hogy a munkáltatók hogyan ítélik meg az itt megszerzett tudást. A kapott válaszok rendkívül pozitív képet festenek az egykori hallgatók elhelyezkedésére vonatkozólag, hiszen a megkérdezettek 51,83%-a egy hónapon belül sikeresen talált magának megfelelő munkát, további 25,61% fél éven belül tudott elhelyezkedni. Az egy évig vagy évnél hosszabb ideig állást keresők aránya nem éri el a 10%-ot. *(15. táblázat)*

15. táblázat: Az elhelyezkedés időtartama

Időtartam	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
1 hónap vagy annál kevesebb	73,18%	64,82%	37,83%	**51,83%**
2 hónap	4,52%	6,74%	8,05%	**7,19%**
3 hónap	6,81%	9,37%	8,44%	**8,65%**
fél év	8,90%	10,86%	9,09%	**9,77%**
1 év	2,93%	4,26%	2,76%	**3,36%**
több mint 1 év	3,67%	3,33%	2,11%	**2,74%**
nem válaszolt	0,00%	0,62%	31,73%	**16,46%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Összefoglalva elmondható, hogy az államvizsgát követő fél évben a végzettek 77,44%-a sikeresen elhelyezkedett, s csupán 6,1% azoknak az aránya, akiknek egy évig vagy egy évnél hosszabb ideig kellett az állásajánlatok között böngésznie, s csak azt követően találta meg a számára megfelelő állást.

A felmérésben most részt vett hallgatókat végzésük pillanatában is megkérdeztük, közvetlenül államvizsgájuk előtt. Az akkori lekérdezéskor kitértünk arra, milyen elképzeléseik, illetve elvárásaik vannak, mielőtt kilépnek a munkaerőpiacra. Ennek köszönhetően most lehetőségünk nyílik arra, hogy a most már öregdiákok akkor adott válaszait összehasonlítsuk a mostani felmérés során adott feleletekkel.

A 2007-ben és 2009-ben diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek esetében az látszik, hogy az előzetes elvárásokhoz képest sikeresebben tudtak érvényesülni a munkaerőpiacon a hallgatók, hiszen az egy hónapon belüli elhelyezkedés mindkét évfolyam esetében sokkal gyakoribb volt, mint amire számítottak az államvizsga előtt. (2007: 73,18% az elvárt 9,43%-kal szemben, 2009: 64,82% az előzetesen várt 11,54%-kal szemben). A 2011-ben végzetteknél már másképpen alakultak az elhelyezkedési idők, mint azt elgondolták a végzés pillanatában a hallgatók: 44,13% vélte úgy, hogy egy hónapon belül sikeresen el tud helyezkedni, ehhez képest azonban 37,83%-nak sikerült ennyi időn belül állást találnia.

Azonban összességében az mondható el a három évfolyamot tekintve, hogy sikeresebben léptek fel a munkaerőpiacon, mint arra előzetesen számítottak. Ez is azt támasztja alá, hogy a Széchenyi István Egyetemen megszerzett diplomával rövid időn belül sikeresen el lehet helyezkedni, még a kedvezőtlenebb gazdasági körülmények ellenére is. *(2. ábra)*

2. ábra: A végzettek vélt és valós elhelyezkedési ideje

A 2007-ben végzettek

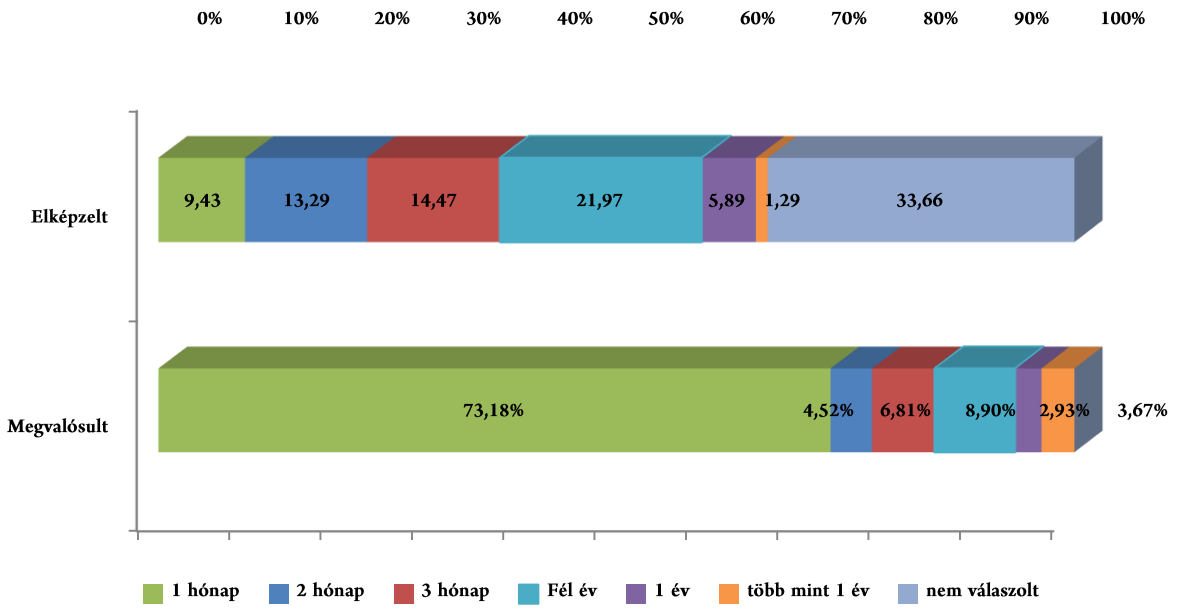

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A 2009-ben végzettek

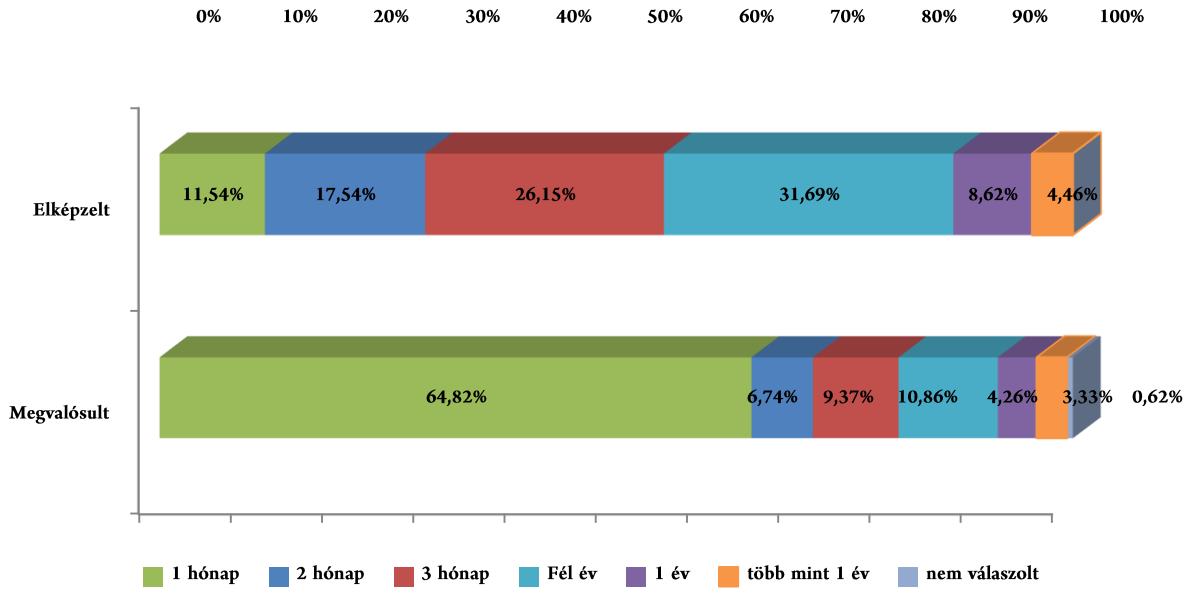

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

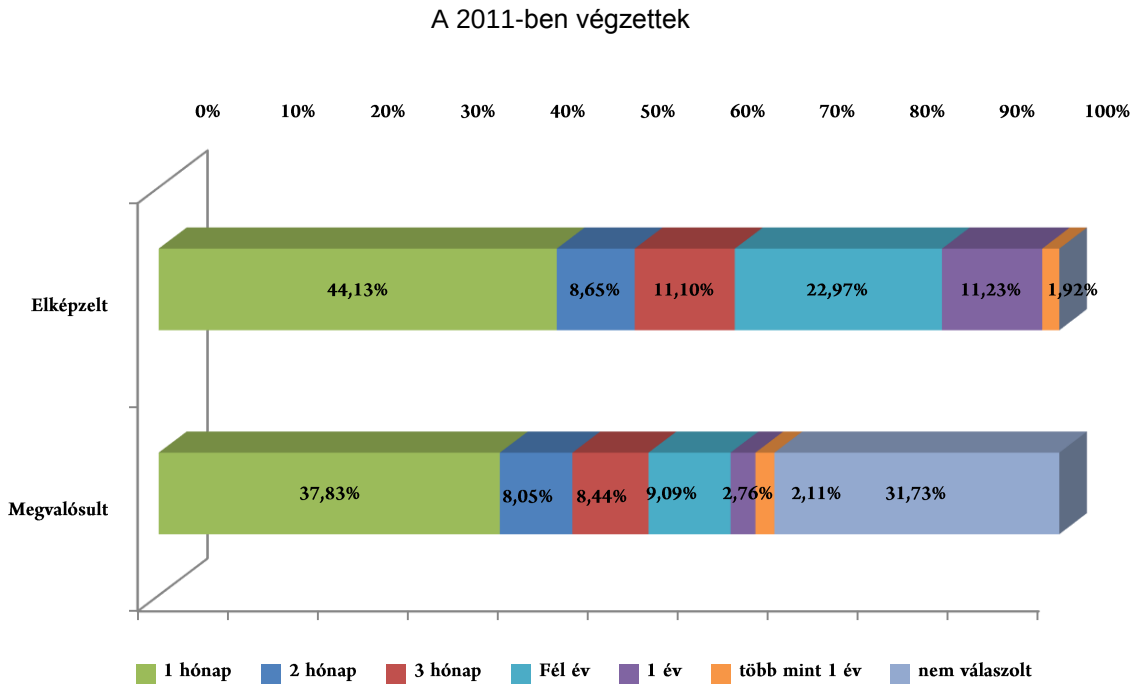

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A kérdőív arra is kitért, hogy az egyetem öregdiákjai elhelyezkedésük során kaptak-e segítséget az elhelyezkedéshez. A *16. táblázatból* látható, hogy a végzettek 30,41%-a kapott segítséget valamely formában az egyetemen.

16. táblázat: Elhelyezkedéshez kapott segítség

Kar	igen	nem
DFK	38,64%	61,36%
KGYK	26,60%	73,40%
MTK	30,70%	69,30%
PLI	39,29%	60,71%
VTI	28,57%	71,43%
Összesen	**30,41%**	**69,59%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok különböző lehetőségekkel éltek sikeres elhelyezkedésük érdekében. Leginkább a Karrier Iroda vagy valamely oktató által nyújtott segítséggel éltek a hallgatók. Az egyetemen működő Karrier Iroda szolgáltatásai által nyújtott lehetőséggel a végzettek 32,18%-a élt, míg az oktatóktól 31,03%-ban kaptak valamely formában segítséget az öregdiákok. Ezen kívül az intézményben meghirdetett állásajánlatok 11,49%-ban, míg a minden félévben megrendezésre kerülő állásbörzék 17,24%-ban támogatták az egykori hallgatókat sikeres munkaerő-piaci helytállásukban. *(17. táblázat)*

17. táblázat: Az elhelyezkedésben nyújtott segítség forrásai

Segítség formái	2007-ben végzettek	2009-ben	2011-ben	Összesen

		végzettek	végzettek	
a Karrier Iroda segítségével	40,00%	24,24%	34,48%	**32,18%**
állásajánlat, hirdetés	16,00%	12,12%	6,90%	**11,49%**
állásbörzén való részvétel	12,00%	18,18%	20,69%	**17,24%**
céges előadás útján	8,00%	n.a.	3,45%	**3,45%**
oktatói segítséggel	24,00%	36,36%	31,03%	**31,03%**
Practing Alapítvány segítségével	n.a.	9,09%	3,45%	**4,60%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Ha külön vizsgáljuk, hogy az egyes karokon, illetve intézetekben tanult egykori hallgatók az elhelyezkedésben a segítségnek mely formáival éltek, elmondható, hogy a Karrier Iroda által nyújtott segítséget a legnagyobb arányban (61,54%) a DFK öregdiákjai használták ki, ezen kívül még a KGYK-n diplomát szerzők éltek szintén nagyobb százalékban ezzel a lehetőséggel (39,29%). Az oktatók által felkínált segítséggel leginkább a műszaki (43,9%), valamint az egészségügyi területen (50%) végzők éltek. *(18. táblázat)*

18. táblázat: Az elhelyezkedésben nyújtott segítség formái kari bontásban

Segítség formái	DFK	KGYK	MTK	PLI	VTI	Összesen
a Karrier Iroda segítségével	61,54%	39,29%	21,95%	0,00%	0,00%	32,18%
állásajánlat, hirdetés	15,38%	10,71%	9,76%	25,00%	0,00%	11,49%
állásbörzén való részvétel	0,00%	21,43%	19,51%	25,00%	0,00%	17,24%
céges előadás útján	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%	100,00%	3,45%
oktatói segítséggel	15,38%	17,86%	43,90%	50,00%	0,00%	31,03%
Practing Alapítvány segítségével	7,69%	3,57%	4,88%	0,00%	0,00%	4,60%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Foglalkoztatási státusz

Ebben a részben a vizsgálat kitér a végzett hallgatók munkaerő-piaci státuszára, keresetére, munkahellyel való elégedettségére és arra is választ kapunk, hányan próbáltak másik szakmában szerencsét. Ezen kívül az öregdiákok munkahelyéről is több információt kaphatunk.

A következő három táblázat *(19., 20. és 21. táblázat)* a három különböző évfolyam munkaerő-piaci státuszát mutatja be. Összességében elmondható, hogy a diplomát szerzett hallgatók 70,84%-a alkalmazotti státuszban dolgozik, 11,72% jelenleg is nappali tagozaton tanul és 6,79%-ot tesz ki azoknak az aránya, akik jelenleg munkanélküliek.

19. táblázat: A jelenlegi munkaerő-piaci státusz

2007-ben végzettek	alkalmazott	GYES-en, GYED-en (GYET-en) van	háztartásbeli, egyéb inaktív (eltartott)	nappali tagozaton tanuló diák	önfoglalkoztató, önálló vállalkozó (szellemi szabad, egyéni vállalkozó, nincs alkalmazottja)	vállalkozó	munkanélküli
DFK	88,89%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

KGYK	72,58%	14,52%	1,61%	1,61%	1,61%	4,84%	3,23%
MTK	83,56%	10,27%	0,00%	1,37%	0,68%	0,68%	3,42%
PLI	75,00%	16,67%	0,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%
VTI	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Összesen	**80,52%**	**11,69%**	**0,43%**	**1,73%**	**0,87%**	**1,73%**	**3,03%**

2009-ben végzettek	alkalmazott	GYES-en, GYED-en (GYET-en) van	háztartásbeli, egyéb inaktív (eltartott)	nappali tagozaton tanuló diák	önfoglalkoztató, önálló vállalkozó (szellemi szabad, egyéni vállalkozó, nincs alkalmazottja)	vállalkozó	munkanélküli
DFK	57,89%	5,26%	0,00%	5,26%	5,26%	5,26%	21,05%
KGYK	79,31%	2,30%	0,00%	12,64%	1,15%	0,00%	4,60%
MTK	71,51%	3,49%	2,33%	11,63%	1,74%	1,16%	8,14%
PLI	54,55%	0,00%	9,09%	0,00%	9,09%	18,18%	9,09%
VTI	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Összesen	**72,60%**	**3,08%**	**1,71%**	**10,96%**	**2,05%**	**1,71%**	**7,88%**

2011-ben végzettek	alkalmazott	GYES-en, GYED-en (GYET-en) van	háztartásbeli, egyéb inaktív (eltartott)	nappali tagozaton tanuló diák	önfoglalkoztató, önálló vállalkozó (szellemi szabad, egyéni vállalkozó, nincs alkalmazottja)	vállalkozó	munkanélküli
DFK	33,33%	0,00%	4,76%	38,10%	4,76%	4,76%	14,29%
KGYK	50,79%	1,59%	3,17%	30,16%	1,59%	3,17%	9,52%
MTK	66,18%	1,47%	2,21%	17,65%	2,21%	2,21%	8,09%
PLI	66,67%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%
VTI	50,00%	0,00%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Összesen	**58,77%**	**1,75%**	**2,63%**	**22,81%**	**2,19%**	**2,63%**	**9,21%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A válaszadó öregdiákok többsége, 70,84% alkalmazotti státuszban dolgozik, s csupán 6,79%-ot tesz ki a munkanélküliek aránya. Nappali tagozaton a három évfolyamból 11,27% tanul jelenleg. Ha a három évben végzetteket külön vizsgáljuk, látható, hogy mindegyik csoport esetében 10% alatt marad a munkanélküliek aránya, s a 2011-ben diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek körében közelíti meg a leginkább az említett 10%-os értéket (9,21%). Ugyanennél az évfolyamnál jellemző a legnagyobb arányban (22,81%), hogy nappali tagozaton tanulnak, ami nem meglepő, hiszen a lekérdezés 2012-ben történt, így a 2011-ben végzetteknél nagy esélye lehet a diploma megszerzését követő továbbtanulásból fakadó diák státusznak.

Ha az öregdiákok beosztásának típusát vizsgáljuk, az figyelhető meg, hogy 61,28%-ban beosztott diplomásként dolgoznak az egykori hallgatók. Vezető beosztásba 25%-ban kerültek a végzett hallgatók, az ő esetükben többnyire alsóvezetői szintről beszélhetünk. Felsővezetők viszonylag nagyobb arányban a 2007-ben diplomát szerzettek körében

találhatóak, ami nyilvánvalóan a munkaerőpiacon eltöltött több évvel magyarázható a másik két évfolyamhoz képest, de arányuk az ő esetükben sem éri el az 5%-ot. *(20. táblázat)*

20. táblázat: Beosztás típusa

Végzés éve	Beosztott, nem diplomás foglalkozás	Beosztott diplomás	Alsóvezető	Középvezető	Felsővezető
2007	8,06%	60,75%	11,29%	15,59%	4,30%
2009	16,04%	60,38%	10,38%	11,79%	1,42%
2011	17,91%	63,43%	8,21%	8,21%	2,24%
Összesen	**13,72%**	**61,28%**	**10,15%**	**12,22%**	**2,63%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A beosztás típusából is adódóan a legnagyobb arányban nincsen beosztottjuk az öregdiákoknak, a válaszadók 59,91%-ára ez mondható el. Leginkább a 2007-ben végzetteknél jellemző, hogy több alkalmazottjuk is van. *(21. táblázat)*

21. táblázat: Öregdiákok beosztottjainak száma

Végzés éve	Nincs alkalmazottja/beosztottja	1-9 alkalmazott/beosztott	10 vagy több alkalmazott/beosztott	nem válaszolt
2007	64,87%	15,19%	8,51%	11,43%
2009	59,90%	12,75%	4,65%	22,71%
2011	58,99%	8,62%	3,50%	28,89%
Összesen	**59,91%**	**10,88%**	**4,43%**	**24,78%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok munkaviszonyát figyelve elmondható, hogy 89,21%-ban állandó jellegű és határozatlan idejű munkaviszonyban dolgoznak a végzettek. A határozott idejű foglalkoztatás már jóval ritkább, csupán 8,26%-ban jellemző. Az alkalmi vagy megbízási jellegű munkaviszony pedig még ennél is kisebb arányban figyelhető meg, mindössze 2,53%-ot tesz ki ez a kategória. *(22. táblázat)*

22. táblázat: Öregdiákok munkaviszonya

Végzés éve	Alkalmi, vagy megbízás jellegű (tiszteletdíjas, jutalékos stb.) volt	Állandó jellegű és határozatlan idejű volt	Határozott idejű volt
2007	0,49%	92,16%	7,35%
2009	3,08%	88,55%	8,37%
2011	4,32%	86,42%	9,26%
Összesen	**2,53%**	**89,21%**	**8,26%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az elhelyezkedési irányok, idő és egyéb körülmények mellett lényeges az is, milyen munkahelyet találtak maguknak a végzett hallgatók, mennyire elégedettek azzal a következő szempontok alapján: a munka szakmai, tartalmi része; szakmai előmenetel, karrierépítés; szakmai presztízs, társadalmi megbecsültség; jövedelem, juttatások; a munka személyi körülményei; a munka tárgyi körülményei; a munka összessége. A felsorolt tényezőket 1-től 4-ig terjedő skálán pontozhattak az öregdiákok (1=teljesen elégedetlen, 4=teljesen elégedett). A válaszadók által adott pontok alapján az látható, hogy az öregdiákok legkevésbé jövedelmükkel, illetve a különböző juttatásokkal elégedetlenek, ezt támasztja alá a 2,6-os átlagpont. A legmagasabb átlagpont a 3,1-es érték volt, mely a következő három szempontra jött ki a kitöltők véleménye alapján: a munka szakmai és tartalmi része, a munka személyi, valamint a tárgyi körülményei.

Ha az egyes Karokat/Intézeteket külön figyeljük, az mondható el, hogy munkájukkal összességében legkevésbé a PLI-n diplomát szerzettek elégedettek, ez különösképpen szakmai előmeneteli, karrierépítési lehetőségeik megítélésére vonatkozik. A legelégedettebb végzettek körében a DFK-n tanult egykori hallgatók. *(23. táblázat)*

23. táblázat: A végzettek munkahellyel való elégedettsége

Kar	a munka szakmai, tartalmi része	szakmai előmenetel, karrierépítés	szakmai presztízs, társadalmi megbecsültség	jövedelem, juttatások	a munka személyi körülményei	a munka tárgyi körülményei	a munka összessége
DFK	3,2	2,7	3,1	2,6	3,2	3,2	3,2
KGYK	3,1	2,7	2,8	2,6	3,2	3,1	3,0
MTK	3,1	2,7	2,9	2,6	3,1	3,1	3,0
PLI	2,7	2,3	2,5	2,7	2,5	2,5	2,8
VTI	3,0	2,9	2,6	2,3	2,9	2,9	3,0
Összesen	3,1	2,7	2,9	2,6	3,1	3,1	3,0

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok elhelyezkedése szempontjából lényeges kérdés, hogy az egyetemen megszerzett képzettségüknek megfelelően tudtak-e elhelyezkedni. A válaszokból az látható, hogy 82,29%-ban a végzettek tanulmányaikhoz kapcsolódó állást töltenek be, s csupán 13,49% végez olyan munkát, amely teljesen más szakterülethez kapcsolódik, mint a megszerzett végzettsége. Ezek az arányok azért különösen fontosak az egyetemi képzés megítélése kapcsán, mert azt bizonyítják, hogy az ebben az intézményben megszerzett tudással szakmájukban tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacra kilépő frissdiplomások. *(24. táblázat)*

24. táblázat: A munkahely és megszerzett végzettség közötti kapcsolat

Kar	Csak a saját tanulmányok szakterülete	A saját és a kapcsolódó szakterületek	Egy egészen más szakterület	Bármilyen szakterület
DFK	33,33%	36,67%	20,00%	10,00%
KGYK	13,17%	68,26%	13,17%	5,39%

MTK	16,03%	67,66%	13,04%	3,26%
PLI	23,81%	52,38%	19,05%	4,76%
VTI	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%
Összesen	**16,19%**	**66,10%**	**13,49%**	**4,22%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az öregdiákok elhelyezkedése szempontjából sarkalatos pontnak mondható az, hogy mekkora havi átlagkeresettel bírnak. A *25. táblázatból* látható, hogy a legtöbben bruttó 100.001-200.000 Ft-ot keresnek munkahelyükön. A 100.000 Ft alatti keresettel rendelkezők aránya nem éri el az 5%-ot, míg a 200.0001-300.000 Ft-os bérkategóriába tartozók aránya 18,95%. Meglepő módon az ekkora bérrel bírók leginkább a 2009-ben és 2011-ben diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek közül kerültek ki.

25. táblázat: Bruttó munkabér nagysága

Munkabér-kategória	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
100.000 Ft alatt	4,90%	3,98%	4,97%	**4,57%**
100.001-200.000 Ft	67,16%	60,18%	63,35%	**63,45%**
200.001-300.000 Ft	14,71%	21,68%	20,50%	**18,95%**
300.001-400.000 Ft	6,37%	7,52%	5,59%	**6,60%**
400.001-500.000 Ft	2,94%	1,77%	0,62%	**1,86%**
500.000 Ft felett	3,92%	4,87%	4,97%	**4,57%**

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Karonként/Intézetenként vizsgálva a fizetéseket szintén az mondható el, hogy a leggyakoribb bérkategória a bruttó 100.001-200.000 Ft. A 200.001-300.000 Ft közötti kereset legnagyobb arányban a VTI végzettjeinek a körében jellemző (28,57%), ugyanez mondható el a 100.000 Ft alatti fizetés esetében is. Utóbbi kategória legkevésbé a műszaki területen diplomát szerzetteknél figyelhető meg.

A végzettek körében vizsgálva az átlagkereseteket, elmondható, hogy a mért havi bruttó átlagkereset 206.000 Ft körül alakul a Széchenyi István Egyetem végzettjeinek körében, ami valamivel kisebb, mint a KSH által 2012. január-májusi időszakra megállapított átlagos bruttó kereset (220.700 Ft). Ugyanebben az időszakban a szellemi foglalkozásúak bruttó átlagkeresete 268.189 Ft volt, amelyet vizsgálva már azt mondhatjuk, hogy nagyobb a különbség a kitöltők átlagkeresetéhez képest. Ezt az adatot nem érdemes csak önmagában vizsgálni, hanem tekintettel kell lenni arra is, hogy a válaszadók csupán néhány éve vannak jelen a munkaerőpiacon, így kisebb szakmai tapasztalattal bírnak, amit pedig nagyobb fizetéssel tudnának honorálni a munkáltatók. Ezeket a tényezőket is figyelembe véve mindenképpen pozitívan értékelendőek az egyetemen diplomát szerzettek fizetési körülményei.

3. ábra: Végzettek bruttó bér jövedelme karonként

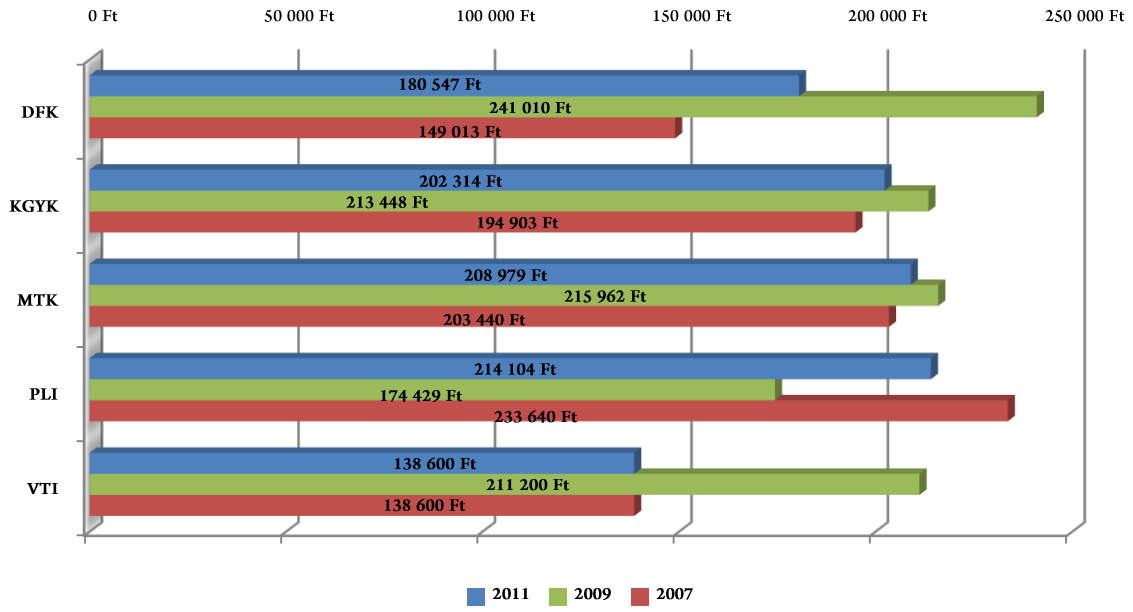

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A válaszadók munkahelyüket több szempont alapján is besorolhatták egy-egy kategóriába. A következő táblázat a végzettek munkahelyének ágazati besorolását mutatja.

A *26. táblázatból* látható, hogy az egykori hallgatók nagyobb része (61,55%) teljes mértékben magántulajdonú vállalatnál dolgozik. Mindegyik évet vizsgálva a teljes mértékben magántulajdonú vállalatnál dolgozók aránya közelít vagy meghaladja az 50%-ot. A műszaki és gazdasági területen diplomát szerzetteknél főként a magántulajdonban lévő cégeknél való elhelyezkedés a jellemző (62,50% és 62,28%), míg a zenészek és egészségügyi és szociális végzettségűek nagyobb arányban vállaltak munkát teljesen állami tulajdonú munkahelyen (57,14% és 52,38%). A 2007-ben végzett hallgatók esetében az állami/önkormányzati tulajdonban lévő cégeknél dolgozó hallgatók aránya magasnak mondható (45,10%).

26. táblázat: Munkahely típusa

	Részben állami, részben magántulajdonú	Teljes mértékben állami/önkormányzati tulajdonú	Teljes mértékben magántulajdonú
2007-ben végzettek	5,39%	45,10%	49,51%
2009-ben végzettek	7,49%	25,99%	66,52%
2011-ben végzettek	8,02%	22,22%	69,75%
Összesen	6,91%	31,53%	61,55%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A végzettek körében az átlagkereseteket vizsgálva a fizikai és a szellemi foglalkozásúak havi átlagos bruttó keresete esetében különbség fedezhető fel öregdiákjaink átlagbéréhez képest. Ez nem a megszerzett diploma negatív megítélését mutatja, csupán nem szabad arról

elfeledkezni, hogy a kitöltők még csak egy, illetve három évvel ezelőtt kapták kézhez diplomájukat, s nem rendelkeznek akkora munkaerő-piaci tapasztalattal, ami indokolttá tenné magasabb bérüket.

Amennyiben 3 kategóriára osztjuk a munkahelyeket a dolgozók számát tekintve (250 fő alatt, 250-1000 fő, és 1000 fő felett), megfigyelhető, hogy a végzettek legnagyobb arányban (53,62%) 250 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkahelyen találtak munkát. Az MTK esetében megfigyelhető, hogy mind a 3 év végzettjeinek esetében az öregdiákok elsősorban 1000 fő feletti, azaz multinacionális cégeknél helyezkedtek el, míg a DFK-n diplomát szerzők legnagyobb arányban a 2-9 főt foglalkoztató munkahelyeken dolgoznak. A táblázatból kitűnik, hogy a 2007-ben végzett hallgatók esetében elég magas az önfoglalkoztatás aránya (10,29%). Ennek oka talán az lehet, hogy a 2007-ben végzett hallgatók már 5 éves munkatapasztalattal rendelkeznek, így képesek egy saját vállalkozás működtetésére is. *(27. táblázat)*

27. táblázat: Munkahelyen dolgozók száma

	2-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	250-999 fő	1000 fő vagy afölött	Önfoglalkoztató vagyok
2007-ben végzettek	12,75%	17,65%	20,10%	12,75%	26,47%	10,29%
2009-ben végzettek	13,66%	18,50%	21,59%	12,78%	30,84%	2,64%
2011-ben végzettek	15,43%	22,84%	19,14%	11,73%	28,40%	2,47%
Összesen	13,83%	19,39%	20,40%	12,48%	28,67%	5,23%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az egyetemi képzés értékelése

A munkaerőpiacon való elhelyezkedés körülményei mellett a pályakövetési kérdőív másik fontos részét képezi az egyetemi képzés értékelése. Ebben a kérdéscsoportban az öregdiákoknak lehetősége van arra, hogy már a munkaerőpiacon tapasztaltak fényében ítéljék meg a felsőoktatási intézményben megszerzett tudásukat. Ez a kérdéscsoport nagy segítség lehet az Egyetem számára a további tanulmányi irányok stratégiájának kialakításához. A képzés minőségére vonatkozólag szintén rendkívül fontos információkat hordoz az egyetem számára.

A pályakövetési kérdőív kitér arra, hogy az öregdiákok mennyire tartják hasznosíthatónak az egyetemen tanultakat. A kérdés keretében hat kategória közül választhattak a kitöltők: nem tudom, még nem dolgoztam a szakmában - egyáltalán nem hasznosítható - alig használható - részben felhasználható - nagyon hasznos - elengedhetetlen. *(28. táblázat)*

28. táblázat: Az Egyetemen tanultak hasznosíthatósága

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
nem tudom, még nem dolgoztam a szakmában	4,25%	6,92%	45,94%	8,02%
egyáltalán nem	1,00%	1,04%	7,27%	0,51%
alig használható	7,59%	11,68%	10,82%	10,84%
részben felhasználható	32,40%	44,02%	3,07%	45,45%
nagyon hasznos	14,32%	22,94%	9,57%	22,31%
elengedhetetlen	40,44%	13,38%	23,33%	12,88%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A kitöltők által adott válaszok alapján az mondható el, hogy a képzés megítélése rendkívül pozitív, hiszen a végzettek döntő többsége elengedhetetlennek (12,88%), nagyon hasznosnak (22,31%), illetve részben felhasználhatónak (45,45%) tartja az egyetemen tanultakat. Azt hogy az egyetemen tanult információk hasznosítása elengedhetetlen a legnagyobb arányban a 2007-ben végzett hallgatók jelölték meg (40,44%). Ennek oka azzal magyarázható, hogy a több éves munkatapasztalat hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató az egyetemen tanultakat hasznosítsa. Fontos azt is kiemelni, hogy az egyáltalán nem hasznosítható kategóriát a végzetteknek csupán csak 0,51%-a jelölte meg, az egyes karokat, illetve intézeteket külön vizsgálva pedig elmondható, hogy a VTI öregdiákjai között senki nem választotta ezt a kategóriát. *(3. ábra)*

3. ábra: Az Egyetemen tanultak hasznosítása karok szerint

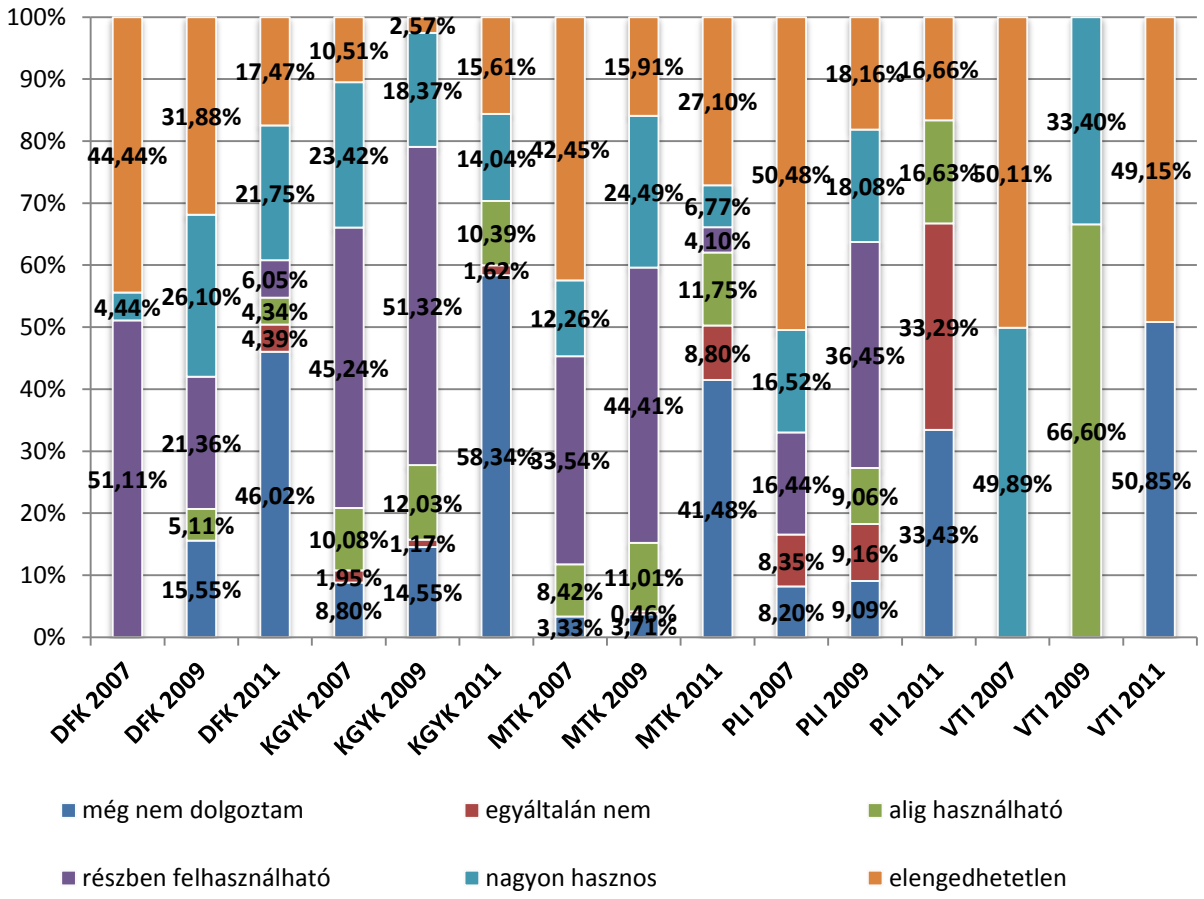

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Az egyetem öregdiákjai ebben a kérdéscsoportban megnevezhették az egyetemi képzés erősségeit is. A legtöbben (28,32%) azt emelték ki, hogy széleskörű elméleti ismereteket sajátíthattak el az egyetemi évek alatt. Szintén nagy arányban voltak azok is, akik úgy gondolták, hogy bizonyos szemlélet kialakulásához járult hozzá a képzésük (21,90%) valamint, hogy önállóságra késztette őket az egyetemi lét (21,25%). Azt az erősségi kategóriát, hogy sok szó esett az emberi, munkatársi kapcsolatok fontosságáról a legkevesebb arányban jelölték meg a kérdésre választ adó végzett hallgatók. Ennek a kategóriának az aránya csupán csak 2,25%, aminek oka valószínűleg az, hogy kevés olyan tantárgy van, ami a munkahelyre mutató tényezőket is beépíti a tematikába. A táblázatból kitűnik, hogy a 2007-ben végzett öregdiákok a legnagyobb arányban a gyakorlati ismereteket emelték ki az egyetem erősségei közül (38,68%). *(29. táblázat)*

29. táblázat: A képzés erősségei

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
a szakmai ismereteken túl pénzügyi, jogi, szervezési, kommunikációs ismereteket adott	5,30%	8,90%	7,34%	7,76%
bizonyos szemlélet kialakítását segítette	18,65%	22,05%	22,39%	21,90%

felkészített a szakmai problémák megoldására	2,38%	3,93%	5,62%	4,64%
gyakorlati ismereteket adott	38,68%	8,13%	5,12%	9,55%
magas szintű oktatás	3,36%	5,29%	3,80%	4,34%
önállóságra késztetett	12,96%	21,35%	22,74%	21,25%
sok szó esett az emberi, munkatársi kapcsolatok fontosságáról	1,72%	2,01%	2,53%	2,25%
széleskörű elméleti ismeretet adott	16,96%	28,33%	30,46%	28,32%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

E kérdés kapcsán is érdemes a végzés pillanatában adott válaszokat összevetni a mostani felméréskor adottakkal *(4. ábra).*

4. ábra: Az egyetemi képzés erősségeinek értékelése a végzéskor és jelenleg

2007-ben végzettek

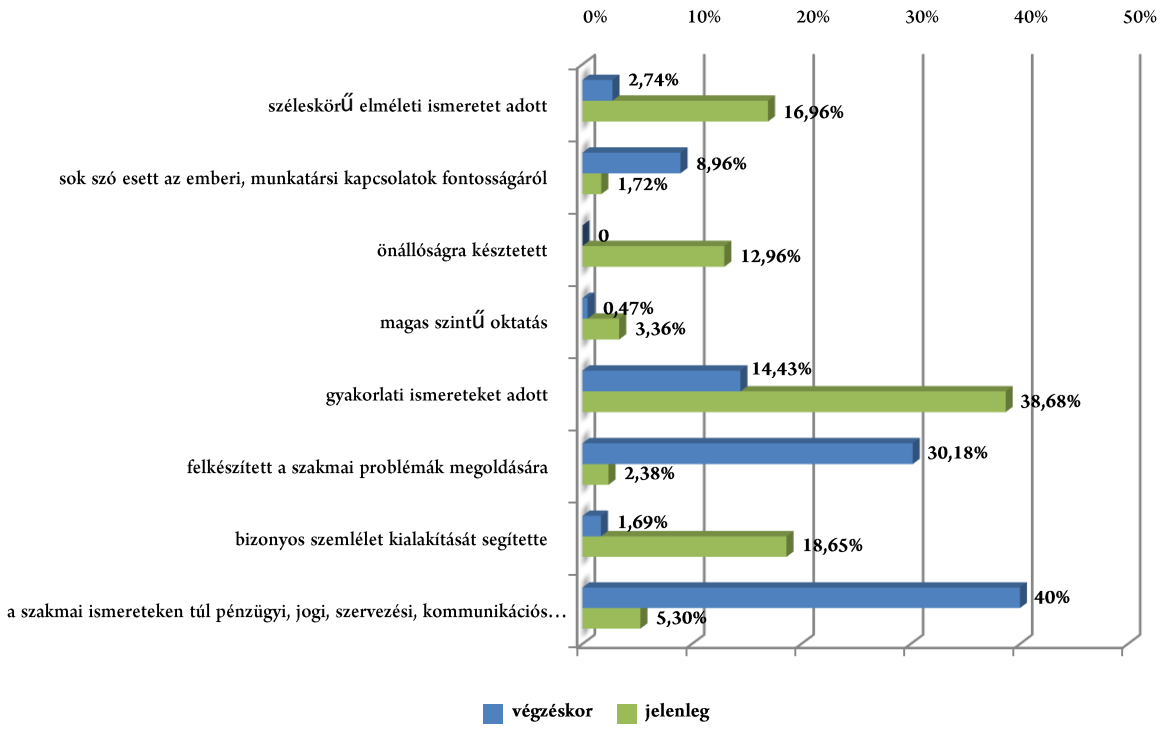

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

2009-ben végzettek

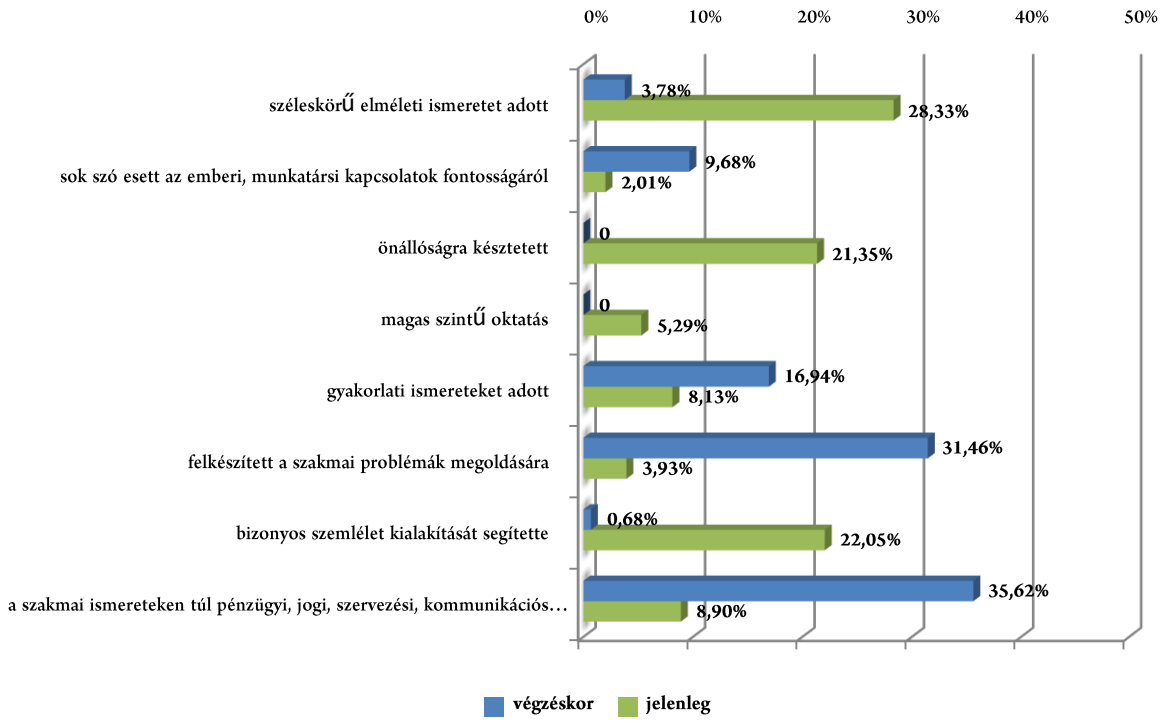

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

2011-ben végzettek

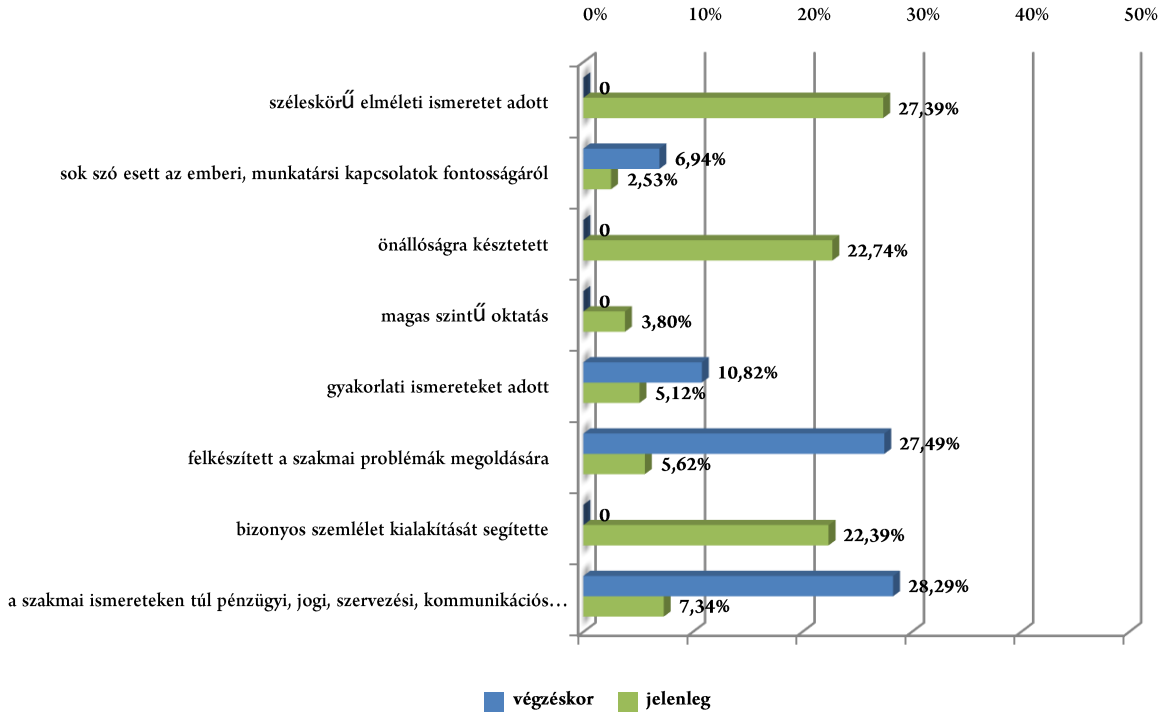

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Természetesen a képzés erősségeinek megnevezése mellett fontos, hogy az egykori hallgatók azt is elmondják, – most már munkaerő-piaci tapasztalataik alapján - hogy mik voltak a képzés hiányosságai. Az öregdiákok megítélése szerint a képzés legnagyobb hiányossága a szakmai gyakorlati lehetőségek alacsony száma volt. A válaszadók 36,85%-a emelte ki ezt a szempontot. Mindhárom évben végzett hallgatók esetében ez a kategória lett a legnagyobb egyetemi gyengeség. Az öregdiákok már jóval kisebb arányban, de az egyetem hiányosságaként emelték ki a nem korszerű és/vagy nem elégséges mértékű szakmai ismeretátadást (15,69%) és az alacsony szintű vagy nem elégséges nyelvtanulási lehetőséget (13,29%). *(30. táblázat)*

30. táblázat: A képzés gyengeségei

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
alacsony szintű vagy nem elégséges nyelvtanulási lehetőség	5,31%	12,53%	15,38%	13,29%
az emberekkel, munkatársakkal való kapcsolattartásról nem, vagy csak alig esett szó	10,07%	3,78%	3,77%	4,38%
kapcsolattartás az oktatókkal	21,40%	4,06%	4,32%	5,87%
kevés volt a szakmai gyakorlati lehetőség	25,71%	37,51%	38,44%	36,85%
kevés, vagy gyenge volt a szűken vett szakmai anyagokon túlmutató ismeretek	6,44%	7,72%	7,30%	7,38%
nem korszerű és/vagy nem elégséges mértékű szakmai ismeretet tanítottak	11,95%	17,90%	14,69%	15,69%
nem volt hiányosság	16,85%	8,22%	8,06%	8,97%
túl széleskörű oktatás	2,28%	8,28%	8,03%	7,57%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

5. ábra: Az egyetemi képzés gyengeségeinek az értékelése a végzéskor és jelenleg

2007-ben végzettek

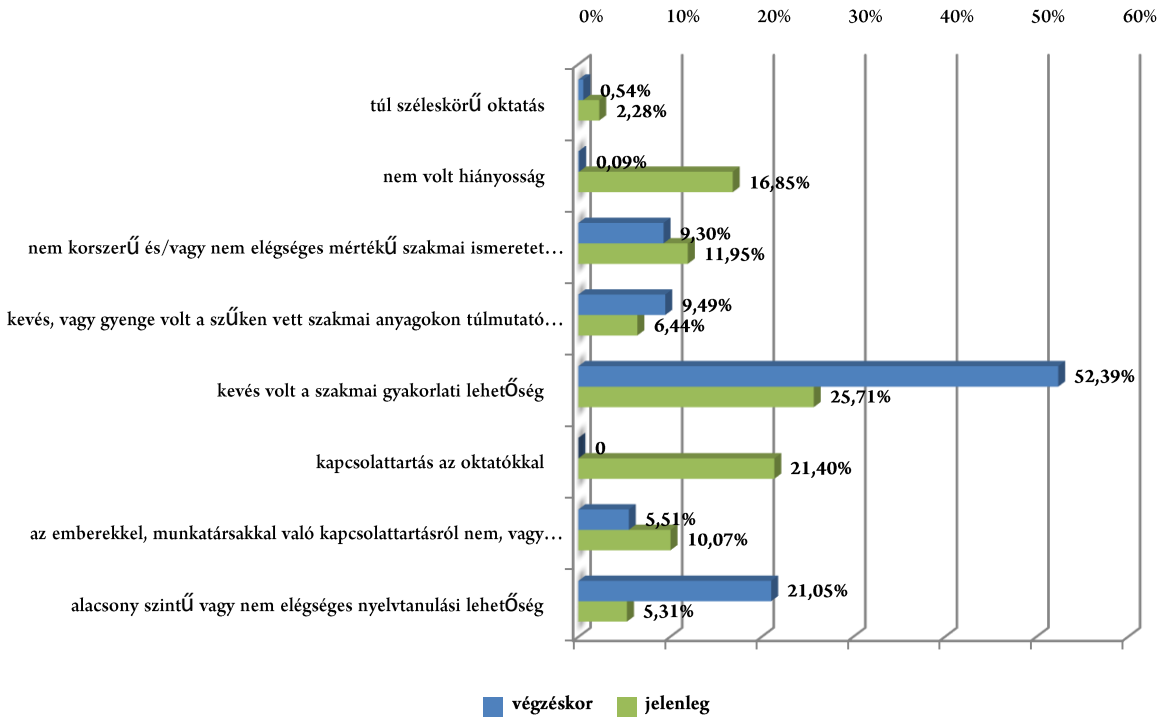

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

2009-ben végzettek

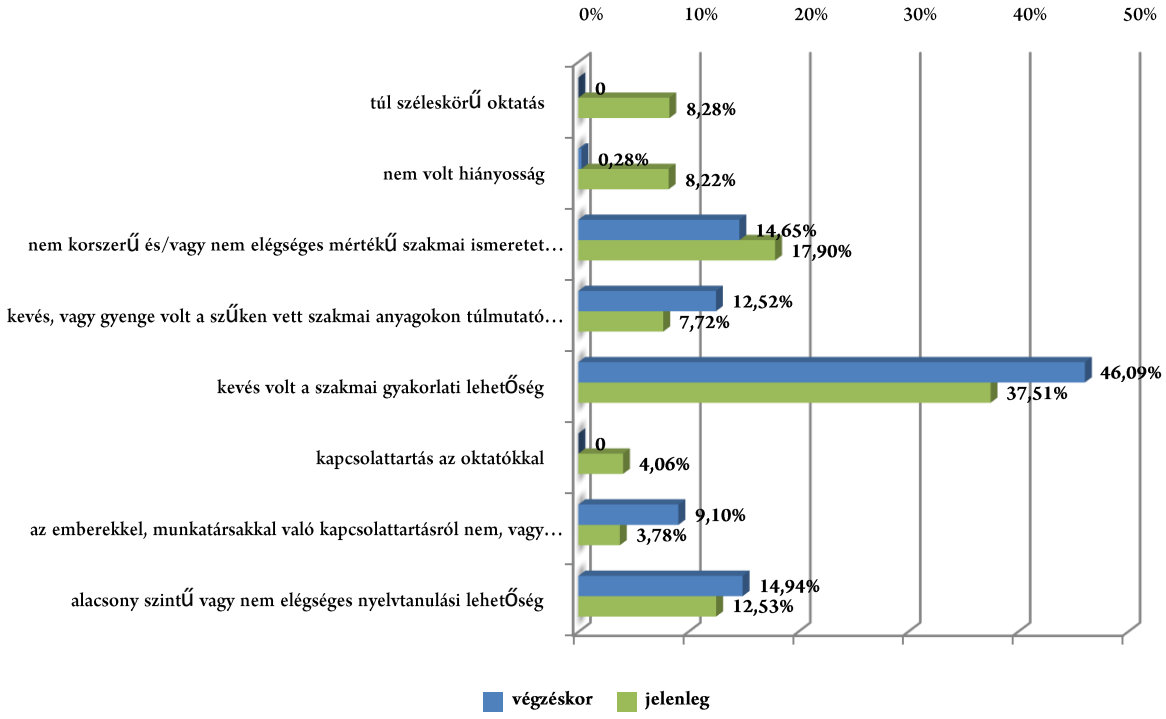

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

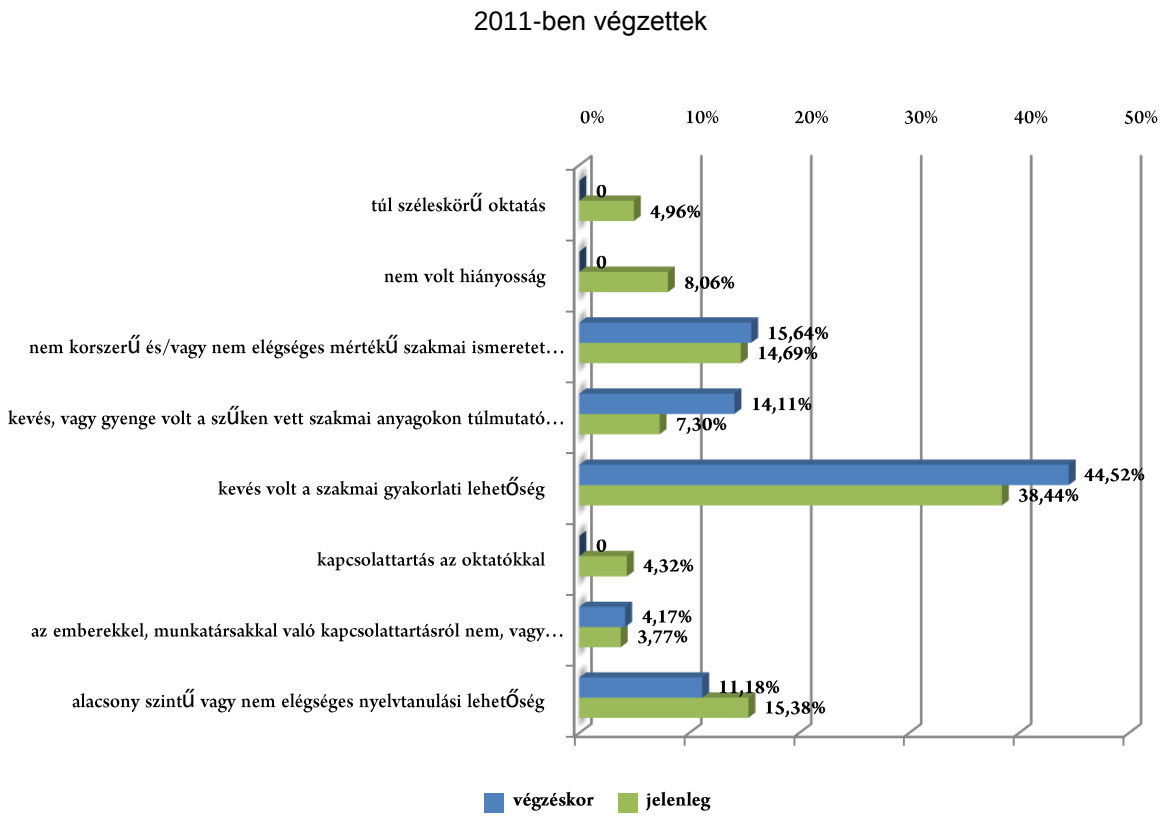

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Továbbképzés

A mai korban egyre fontosabb értelmet kap az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) fogalma, tehát az, hogy életünk során folyamatosan bővítsük ismereteinket, tudásunkat, fejlesszük önmagunkat, valamint mindig naprakészek legyünk, s ne csak azon a szakterületen, amely munkánkhoz kapcsolódik, hanem az élet bármely területén. Ez környezetünk, s a munkaerőpiac elvárása is mindenkivel szemben. Ehhez kapcsolódik a felmérés következő kérdéscsoportja, amelyben az öregdiákok szakmai továbbképzési szándékairól, s eddigi továbbképzéseikről kapunk információkat.

Az egyetemi képzést követően a válaszadó öregdiákok már 33,36% vett részt valamilyen szakmai továbbképzésben, ami arra utal, hogy a végzettek fontosnak tartották, hogy szinte rögtön a tanulmányaik befejeztével bővítsék addig megszerzett tudásukat, s így még könnyebben boldoguljanak a munkaerőpiacon. A pályakövetés vizsgálata során az is elmondható, hogy a 2009-es, 2011-es évben végzett öregdiákok nagyobb arányban folytattak az egyetem elvégzése után szakmai továbbképzést, mint a 2007-ben végzett hallgatók. A felsőoktatási intézményből kilépve a hallgatónak hamarosan szakmai továbbképzésben szükséges részt venniük a mai modern, korszerű és felgyorsult világnak köszönhetően. *(31. táblázat)*

31. táblázat: Az egyetemi képzés után szakmai továbbképzésben részt vettek aránya

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
szakmai továbbképzésben részt vett	27,20%	37,06%	31,68%	33,36%
nem vett részt szakmai továbbképzésben	72,80%	62,94%	68,32%	66,64%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

Azon hallgatók köre, akik már részt vettek valamilyen szakmai továbbképzésben a tanulmányaik befejezését követően, választ adtak arra is, hogy ez a továbbképzés milyen típusú volt. A képzések típusát tekintve a legtöbben valamilyen vállalati tréningen (45,19%), továbbá egyéb tanfolyamon (33,60%) bővítették szakmai tudásukat, míg a legkisebb arányban (3,20%) PhD, MBA, DLA képzésben vettek részt. *(32. táblázat)*

32. táblázat: A szakmai továbbképzésben részt vettek képzési típus szerinti megoszlása

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
tanfolyam	33,59%	34,14%	33,14%	33,60%
posztgraduális (újabb egyetemi, főiskolai diplomára irányuló képzés)	11,19%	6,21%	6,28%	6,63%
vállalati tréning	35,19%	47,18%	45,04%	45,19%
PhD, DLA, MBA	1,37%	2,68%	3,95%	3,20%
önképzés	9,55%	3,44%	3,97%	4,17%
egyéb	9,10%	6,36%	7,62%	7,20%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

A felmérésből kiderül az is, hogy az öregdiákok jelentős része (85,06%) szükségesnek tartja, hogy a jövőben szakmailag tovább képezze magát. A végzettek arra is választ adtak, milyen formában képzelik el továbbképzésüket. Az egykori hallgatók között nagyobb arányt képviselnek azok, akik tanfolyam (25,80%), illetve valamely vállalati tréning (24,25%) keretében kívánják szakmai tudásukat bővíteni. A végzett hallgatók további 18,59%-a posztgraduális (újabb egyetemi, főiskolai diplomára irányuló képzés) képzésben szeretne részt venni ismereteik növelése céljából. Az önképzésben való fejlődés lehetőségét a jövőre nézve többen megjelölték, a válaszadók 15,39%-a kívánja ilyen formában tovább képezni magát. Elmondható, hogy a jövőbeli szakmai továbbképzést tekintve sokkal konkrétabbak az elképzelések. Az adatokat vizsgálva kitűnik, hogy a 2007-es évben végzett hallgatóknál kimagasló arányú a tanfolyam (55,06%) formájában történő továbbképzés. *(33. táblázat)*

33. táblázat: Későbbi szakmai továbbképzés irányai

	2007-ben végzettek	2009-ben végzettek	2011-ben végzettek	Összesen
tanfolyam	55,06%	23,68%	21,37%	25,80%

posztgraduális (újabb egyetemi, főiskolai diplomára irányuló képzés)	8,11%	18,46%	20,93%	18,59%
vállalati tréning	15,22%	26,57%	24,20%	24,25%
PhD, DLA, MBA	6,91%	12,57%	14,06%	12,71%
önképzés	12,45%	15,21%	16,18%	15,39%
egyéb	2,24%	3,52%	3,26%	3,26%

Forrás: pályakövetési kérdőívek adatai

ÖSSZEFOGLALÁS

Az egyetem fennmaradásának és a Nyugat-dunántúli régióban betöltött kiemelkedő szerepének fenntartása érdekében fontos, hogy évről évre elvégezze egykori hallgatóinak körében a diplomás pályakövetést, mely keretében kitöltésre kerülő kérdőív remek visszacsatolást jelent az intézménynek a képzés minőségének megítélése szempontjából. Ez a fajta visszajelzés az egyetemen diplomát szerzettek köréből azért is tekinthető kiemelkedően fontosnak, mivel az egykoron az intézményt látogatók úgy tudnak véleményt mondani, hogy már kiléptek a munkaerőpiacra, így reálisan tudják megítélni, mennyire tudják hasznosítani az itt elsajátított tudást, a képzés milyen mértékben igazodik a munkáltatók elvárásaihoz.

Az idei felmérésben a korábbi évekhez hasonlóan ismét a műszaki tudományterületen diplomát vagy abszolutóriumot szerzettek vettek részt a legnagyobb arányban, őket követték a gazdaságtudományi kar egykori hallgatói.

Az eredményekből megtudhattuk, hogy a Széchenyi István Egyetemen végzett hallgatók 53,93%-a maradt a végzést követően a Nyugat-dunántúli régióban, közülük is 28,10% Győrben telepedett le. Az öregdiákok másik nagy része (39,28%) a fővárosban, illetve Magyarország más megyéiben találta meg szerencséjét az egyetemi éveket követően. A külföldön letelepedők aránya kicsinek mondható, mindössze 6,79%-ot tesz ki.

A végzett hallgatók elhelyezkedési irányainak, illetve körülményeinek vizsgálata során a kérdőív kitért arra is, mennyi időn belül sikerült elhelyezkedniük a válaszadóknak. A kapott eredmények rendkívül pozitívnak mondhatóak, hiszen 77,44% az államvizsgát követő fél éven belül talált magának megfelelő munkát, ezen belül is 51,83%-ot tesz ki azoknak az aránya, akik egy hónapon belül tudtak elhelyezkedni.

Nem csupán az fontos, mennyi időt kellett álláskereséssel tölteniük az öregdiákoknak, hanem az is, hogy a megszerzett diplomájuknak megfelelő szakterületen tudtak-e elhelyezkedni. Ez a mutató szintén pozitív az egyetemen megszerezhető diploma minősítését illetően, hiszen a kitöltők 82,29%-a végzettségének megfelelő szakterületen talált állást.

A válaszadóknak arra is lehetősége nyílt, hogy munkaerő-piaci tapasztalataikat felhasználva megítéljék az egyetemi képzést, az itt megszerzett tudás felhasználhatóságát a mindennapi munka során. Csupán 0,51% nyilatkozott arról, hogy egyáltalán nem tudja hasznosítani munkája során az intézményben tanultakat. A képzés erősségeként a legtöbben azt emelték ki, hogy széleskörű elméleti tudást sajátítottak el, míg negatívumként arról nyilatkoztak a kitöltők, hogy kevés volt a szakmai gyakorlati lehetőség.

Összefoglalásként elmondható, hogy egykor az Egyetemen tanultak sikeresen léptek ki a munkaerőpiacra, s az ott tapasztaltak alapján pozitív véleménnyel bírnak az intézményről, és az itt elsajátított tudásról, ami arra ösztökélheti a továbbtanulás előtt álló középiskolás diákokat, hogy felsőfokú tanulmányaik helyszínéül a Széchenyi István Egyetemet válasszák.